

POLITIKKSAMMENDRAG

LOVENDE UTDANNINGSPRAKSIS FRA COSI.ed OM FREMMING AV SOSIAL INKLUDERING

POLITIKKSAMMENDRAG

LOVENDE UTDANNINGSPRAKSIS FRA COSI.ed OM FREMMING AV SOSIAL INKLUDERING

Resultat 5.5

Prosjektkoordinator:

Mette Bunting, Universitetet i Sørøst-Norge

Forfattere

Portugal

University of Porto, Portugal

Sofia Almeida Santos, Mariana Fonseca, Ana Cristina Torres, Eunice Macedo og Amélia Veiga

Bidragstyttere

Norge

Universitetet i Sørøst-Norge

Mette Bunting, Inger Kjersti Lindvig, Alessandra Dieudè, Vibeke Krane og Finn Rudolf Hjordemaal

Vestfold og Telemark fylkeskommune

Geir Enggrav, Hans Tore Sanden, Anne Lene Berget og Rune Eriksen

Danmark

VIA University

Mads Kjær Larsen, Sidse Hølvig Mikkelsen og Thomas Thorning

FGU Nordvest

Klavs Nørgaard

Polen

University of Warsaw (UW)

Hanna Tomaszewska-Pękała og Ewelina Zubala

Warsaw Centre for Socio-educational Innovation and Training (WCIES)

Elżbieta Tołwińska-Królikowska

Portugal

Escola de Segunda Oportunidade de Matosinhos (E2OM)

Luís Mesquita, Poliksena Hardalova, Joana Costa og Ana Garcia

Spania

University of the Balearic Islands (UIB)

Elena Quintana-Murci

Societat Cooperativa de Iniciativa Social y Formación Jovent

Miquel Rayó Bordoy og Malena Alfaro Vicens

Projecte Socioeducatiu Naüm (EAPN)

Vanessa de las Heras

Partnerskap

P1	Universitetet i Sørøst-Norge (USN)	Norge
P2	Vestfold and Telemark Fylkeskommune (TVFK)	Norge
P3	VIA University College (VIA)	Danmark
P4	FGU NORDVEST (FGU)	Danmark
P5	University of Warsaw (UW)	Polen
P6	Warsaw Centre for Socio-Educational Innovation and Training (WCIES)	Polen
P7	University of Porto, Centre for Research and Intervention in Education (CIIE)	Portugal
P8	Associação para a Educação de Segunda Oportunidade (AE20)	Portugal
P9	University of the Balearic Islands (UIB)	Spania
P10	EAPN-European Anti-Poverty Network Illes Balears (EAPN-Naüm)	Spania
P11	Sociedad Cooperativa de Iniciativa Social y Formación-JOVENT (JOVENT)	Spania

Dette dokumentet er produsert med økonomisk støtte fra Den europeiske union (Erasmus-programmet), gjennom prosjektet *Co-created Education through Social Inclusion (COSI.ed)* (Ref. 621365-EPP-1-2020-1-NO-EPPKA3 -IPI-SOC-IN). Denne publikasjonen gjenspeiler kun forfatterens synspunkter, og kommisjonen kan ikke holdes ansvarlig for eventuell bruk av informasjonen i publikasjonen.

Porto, april 2024

INNHALDSFORTEGNELSE

1. COSI.ed-prosjektet
2. COSI.ed-modellforslag
3. Lovende praksis for sosial inkludering i utdanningssammenheng: styrking av relasjoner og samskapt utdanning
 - praksis med fokus på *Samskaping*
 - praksis med fokus på den *Indirekte tilnærmingen*
 - praksis med fokus på *Equality Literacy Framework*
4. Anbefalinger for å oppskalere COSI.ed-praksiser

Du finner prosjektets nettside og resultater ved å følge denne QR-koden!

SCAN ME

SAMMENDRAG

Målet med dette dokumentet er å bidra til å oppskalere en vellykket praksis og fremme felles europeiske verdier ved å utforske strategier for å fremme sosial innovasjon, inkludering og likestilling i utdanningsinstitusjoner. Dette arbeidet sikrer at unge elever i vanskelige livssituasjoner finner sin plass i utdanning, opplæring og/eller arbeid.

Dette dokumentet bygger på innsikt fra COSI.ed-prosjektet og skisserer effektive strategier for å fremme sosial inkludering og motvirke frafall fra opplæring og utdanning (Early Leaving from Education and Training – ELET) i hele Europa. Med utgangspunkt i tre sentrale politiske/pedagogiske dimensjoner – Samskaping, Indirekte tilnærming og Likeverdskompetanse (EQL) – viser prosjektet hvordan man kan dyrke frem felles verdier i partnerlandene Danmark, Norge, Polen, Portugal og Spania. Sentralt i COSI.ed står prinsippet om at samskapt utdanning styrker barn og unge, og at det bidrar til å øke både utdanningsnivået og den sosiale inkluderingen. Ved å benytte de ulike utdanningsfeltene i partnerlandene, fremmer COSI.ed samarbeid mellom et bredt spekter av aktører, inkludert lærere, andre skoleansatte og rollemodeller og samfunnet ellers, noe som reduserer maktubalansen mellom undervisningspersonell og elever.

I tillegg har prosjektet som formål å påvirke nasjonal og institusjonell politikk for sosial inkludering ved å utvide modellen og erfaringene til nye målgrupper, kontekster og regioner, med det endelige målet om å etablere en bærekraftig politikk som kan anvendes i hele Europa.

1. Om COSI.ed-prosjektet

COSI.ed-prosjektet hadde til hensikt å videreutvikle vellykkede metoder fra prosjektet Marginalisation and Co-created Education (MaCE), som ble gjennomført i 2017 som svar på arbeidsledigheten blant unge i EU og bekymringen for barn og unge som verken var i utdanning, arbeid eller opplæring (NEET). Prosjektet hadde som oppdrag å:

- redusere tidlig frafall fra utdanning og opplæring (ELET)
- legge til rette for en smidigere overgang for unge mennesker til voksenlivet
- utvikle metoder for samforskning og samskaping, fjerne interne barrierer og forbedre relasjoner
- fremme en mer rettferdig og effektiv utdanningsmodell som er tilpasset behovene i dagens samfunn
- støtte beslutningstakere i å ta COSI.ed-metodikken i betraktning i fremtidig politikk for inkluderende utdanning på ulike styringsnivåer

COSI.ed ble utviklet i land og utvalgte regioner der andelen unge som faller ut av videregående opplæring er høy, og der det er behov for flere metodiske alternativer som kan bidra til å inkludere unge mennesker i utdanning og opplæring. COSI.ed ble iverksatt i ulike institusjoner på tvers av landegrensene, inkludert forberedende grunnskoler og opplæringsinstitusjoner i Danmark, yrkesfaglige videregående skoler i Norge, offentlige barneskoler i Polen, «Second Chance Schools» i Portugal og ikke-statlige organisasjoner i Spania.

2. COSI.ed-modellforslag

COSI.ed-implementeringen i ulike og heterogene kontekster har utviklet seg fra de grunnleggende antakelsene som ble etablert i MaCE-prosjektet.

COSI.ed-modellen er basert på ideen om *at fagpersoner og unge mennesker skaper kunnskap sammen som en del av et praksisfellesskap*. Fagpersoner, unge, lærere og instruktører arbeider sammen for å lære og utvikle kunnskap og kompetanse. Metoden innlemmer tre dimensjoner: **Samskaping, Indirekte tilnærming (IA)** og Likeverdskompetanse (**EQL**).

- **Samskaping** er en samarbeidsprosess mellom fagpersoner og barn og unge, og den forutsetter at personene jobber sammen og lærer og utvikler kunnskap og ferdigheter i et lærende fellesskap. En slik balanse mellom å bygge på unges kompetanse, reflektere over egen praksis og være en del av et faglig fellesskap, er hovedprinsippet i prosjektet.
- **IA** er en samtalebasert tilnærming, inspirert av etnografi og biografi, for å få tak i unges erfaringer med utdanning med deres egne stemmer, og få svar på spørsmål som ikke blir stilt direkte. Et sentralt element er den indirekte måten å nærme seg deltakernes livsverden på, og sørge for å ikke introdusere ideer, konsepter eller forestillinger i samtalen som ikke er presentert av deltakeren selv først. IA gjennomføres av rollemodeller som lærere, pedagoger og studenter i høyere utdanning, og fremmer tillit og forståelse gjennom åpne samtaler som gir en dypere innsikt i de unges livsbaner.
- **EQL-rammeverket**, som er forankret i sosiologiske konstruksjoner av struktur og handlekraft, gir et analytisk rammeverk for å forstå faktorer som påvirker læring og utvikling i og utenfor skolemiljøet. EQL-rammeverket muliggjør et biososiokulturelt livsløpsperspektiv, et systemisk syn på utdanningsprivilegier og vanskeligstilte bakgrunner, og fremhever hva som kan gjøres for å forbedre læringsmiljøet.

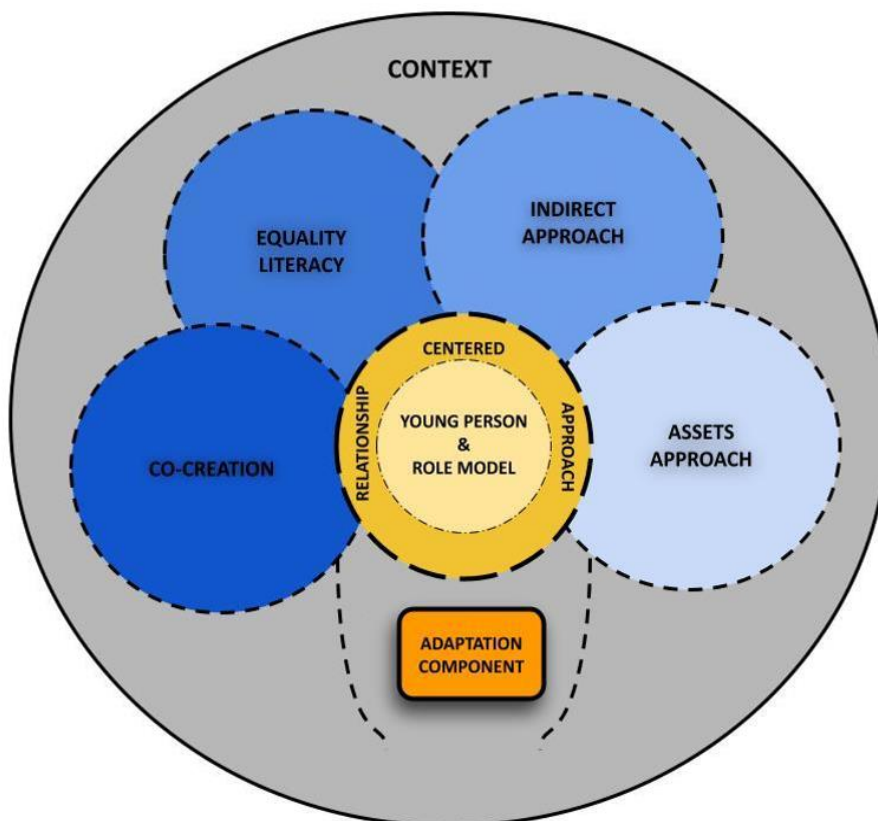
Disse dimensjonene etablerer en kommunikasjonsplattform mellom utdanningsaktører og barn og unge og fremmer oppmerksomhet på og bevissthet om individuelle tilnærming, utfordringer og ferdigheter. Gjennom disse pedagogiske prosessene identifiseres og håndteres sårbarheter i de unges kontekstuelle rammer på en mer inkluderende måte, samtidig som utdanningsaktørene forbedrer sine ferdigheter, noe som fører til utvikling av mer samarbeidsorienterte skoler og utdanningsområder som fremmer sosial inkludering.

De fem regionale og nasjonale arbeidsmodellene som ble utarbeidet i COSI.ed prosjektet (Danmark, Norge, Polen, Portugal og Spania) ble oppskalert til en europeisk COSI.ed-modell (figur 1). Den oppskalerte modellen setter søkelys på kvaliteten på forholdet mellom barn og unge og ansatte i utdannings- og opplæringsinstitusjoner, og den skal bidra til konkrete handlinger og forbedre den pedagogiske praksisen. Modellen kan brukes av fagpersoner som jobber med barn og unge, og den bør brukes av beslutningstakere i saker som gjelder utdanning. For å motvirke at unge mennesker faller utenfor i utdanning og samfunn, har modellen som mål å:

"Bygge en likeverdig relasjon (IA, EQL), forstå marginaliserte gruppers verden (IA, EQL), gi dem en stemme (EQL, IA), gi dem handlekraft (EQL), svekke strukturelle marginaliseringsmekanismer (EQL), bygge på og **styrke barn og unges sterke sider (IA)**, og bygge et institusjonelt miljø som bidrar til likestilling og sosial rettferdighet, her forstått som (unge-voksne) relasjonssentrert tilnærming: «**Relationship-Centred Approach (RCA)**»

(Markowska-Manista; Tomaszewska-Pękała & Zubala, 2024, s. 17¹).

Figur 1 - European COSI.ed Model.

3. Lovende praksis for sosial inkludering i utdanningsammenheng: styrking av relasjoner og samskapt utdanning

Flere lovende praksiser som er forankret i de tre pedagogiske dimensjonene Samskaping, Indirekte tilnærming og rammeverk for Likeverdskompetanse, er avgjørende for å overføre eller oppskalere modellen til ulike utdanningskontekster.

Praksis for å oppnå *samskaping*

Samskapende praksis fremmer bedre relasjoner mellom fagpersoner, institusjoner og barn og unge. Eksempler på dette er blant annet:

- **opplæringsøkter** omhyggelig utviklet av lærere, pedagoger og universitetsforskere
- **skoleaktiviteter** innovativt utformet av både barn og unge og fagpersoner

¹ Markowska-Manista, U., Tomaszewska-Pękała, H., & Zubala, E., (2024). Warsaw: Faculty of Education, University of Warsaw.
https://docs.google.com/document/d/1QhZrkV1cr_k7ctW1INm58DTCF5MLVBcC/edit

- **samskapte fortellinger** utviklet av masterstudenter og barn og unge
- **kompetansegrupper (engelsk: Collaborative Competence Groups – CCG)** utviklet nasjonalt og internasjonalt. Kompetansegrupper ble brukt gjennom hele prosjektet som en måte å samskape oppskaleringen av COSI.ed-modellen på ved å samle ulike aktører i et felles utviklingsarbeid.

Opplæringsøker

Lærerutdanning og kontinuerlig faglig utvikling (engelsk: Continuous Professional Development – CPD) bør involvere samarbeid mellom lokale fagpersoner og eksperter fra høyere utdanning (bilde 1 og 2). Dette sikrer at undervisningsmetoder og -innhold kontinuerlig forbedres og er relevant, med utgangspunkt i at alle parter lærer av hverandre. Et slikt samarbeid er avgjørende for å utvide denne samskapingsmodellen til å omfatte lærer–elev-dynamikken og fremme samarbeid på tvers av ulike skolenivå.

Bilde 1 – Opplærings- og formidlingsøkt på den norske videregående skolen.

Bilde 2 – Opplæringsøkt i Danmark.

Selv om denne observasjonen ikke er ny, forsterker funnene i prosjektet tanken om at integrering av teoretiske og praktiske perspektiver vil berike utdanningspolitikken og heve kvaliteten på lærerutdanningen.

Skoleaktiviteter

De lovende praksisene knyttet til skoleaktiviteter er basert på de som er utformet og utviklet av unge og lærere/rollemodeller gjennom samskaping. To skoleaktiviteter fremheves som lovende praksis: samskapende forsamlinger og samskapt dagbok.

Samskapende forsamlinger

Samskapende forsamlinger

I Portugal holder «Second Chance School» (E2OM) månedlige forsamlinger (bilde 3) som organiseres av en lærer og to elever, og som er åpne for alle ansatte og elever ved E2OM. Formålet er å diskutere skolens problemer på demokratisk vis og gi tilbakemeldinger på det pågående arbeidet. Alle medlemmer av utdanningsamfunnet har rett til å uttrykke sin mening. Aktiviteter foreslås og besluttet av unge og fagpersoner. Sammen bestemmer de hvilke aktiviteter som skal gjennomføres og hvordan.

Bilde 3 – Forsamling i E2OM i Portugal.

«Samlingene (...) fungerer som en plattform for å diskutere problemer og rapportere om arbeidet som er utført. Ansvaret for å organisere samlingene går på omgang mellom en lærer og to elever. Samlingene beskrives som demokratiske, og alle kan ta ordet og bidra, så lenge de viser respekt. Det er også et sted hvor hele skolesamfunnet godkjenner eller forkaster nye ideer og prosjekter for skolen. For eksempel ble Judas-brenningen foreslått av en fagperson under en samling, og da den ble entusiastisk mottatt av elevene, ble den gjennomført.» (Feltnotat fra en masterstudent)

Samskapt dagbok

En annen skoleaktivitet, denne gangen i Polen, involverer en dagbok (bilde 4) som er laget i samarbeid mellom lærere og unge. Målet med dagboken var å dokumentere individuelle mål og strategier for å nå dem, og å monitorere fremgangen i løpet av skoleåret gjennom personlige møter og diskusjoner. Samarbeidet om å utvikle denne dagboken fremmer en balansert tilnærming til å håndtere forventningene mellom lærere og unge, samtidig som de pedagogiske perspektivene og målene blir samordnet.

Bilde 4 – Samskapt dagbok i Polen.

Denne praksisen anbefales fordi den følger en logikk om samskaping mellom barn og unge og fagpersoner, og den gir unge mulighet til å uttrykke sine meninger om saker som berører dem direkte, for eksempel i de samskapende forsamlingene. Det er også mulig for de unge å få mer veiledning i læringsprosessen sin, gjennom den felles utviklingen av en dagbok der deres mål og utdannings- eller yrkesplaner blir tatt i betraktning.

Samskapt narrativ

En annen praksis som er verdt å merke seg med tanke på bredere implementering, er **samskaping av pedagogiske narrativ** mellom masterstudenter og unge. Dette initiativet ble utviklet i Portugal som en læringspraksis for masterstudenter i utdanningsvitenskap, spesielt med tanke på å utvikle pedagogiske verktøy og tilnærminger for å inkludere unge mennesker. For dem understreket denne praksisen

viktigheten av å knytte teori og praksis sammen som en viktig strategi for å gripe inn og støtte opp om utdanningsmiljøer. På sin side fikk E2OM-elevene en følelse av å være komfortable med å dele sine vitnesbyrd og skoleforløp ved å skape narrativ om egne liv og erfaringer.

«Vi har tilgang til den informasjonen som elevene ønsker å dele. Vi tvinger dem ikke til å dele noe som de kanskje ikke er komfortable med. Her kan de uttrykke tankene og følelsene sine fritt, noe som er veldig viktig.»

(Intervju med en masterstudent i utdanningsvitenskap)

Kompetansegrupper (Collaborative Competence Groups – CCG)

En nyskapende praksis som legger vekt på både samskaping og samforskning, er etableringen av **kompetansegrupper (engelsk: Collaborative Competence Groups – CCG)**. Disse gruppene samler unge mennesker, politiske rådgivere, forskere og aktører for å fungere som konsulenter og rådgivere for prosjektutvikling. Prosjektet organiserte nasjonale og internasjonale kompetansegruppe-fora (bilde 5), noe som bidro til å skape forbindelser innenfor utdanningsfeltet og på tvers av landegrensene, og som igjen bidro til økt tverrfaglighet og samsvar mellom akademia, pedagogisk praksis og politikk. Disse foraene for kunnskapsdeling og samskaping spilte en avgjørende rolle i å fremme rettferdig deltakelse og balanse i maktdynamikken. De styrket også prosjektutviklingen gjennom samarbeid om utvikling av metodiske verktøy for datainnsamling og analyse, diskusjon av prosjektresultater og politiske anbefalinger.

Bilde 5 – Kompetansegruppe i Norge.

Andre viktige mål med kompetansegrupper er å styrke de unges bidrag som medforskere i sosiale prosesser, redusere hierarkier blant deltakerne og fremme en mer inkluderende og rettferdig utveksling av ideer. Det var viktig å tilby **forberedelsesmøter for de unge** (bilde 6) for å hjelpe dem å utvikle verktøy som gjør dem i stand til å delta aktivt på lik linje med andre i store grupper, og dette bør integreres i fremtidige prosjekter og politikktutformingstiltak. I stedet for å ta utgangspunkt i kontrollperspektivet, handler dette om å forberede og myndiggjøre de unge gjennom å utvikle deres

Bilde 6 – Forberedende møter med unge i Portugal.

sosioemosjonelle ferdigheter og styrke deres selvtillit og selvfølelse. Dette gjør dem i stand til å delta aktivt i møter og dele meninger, oppfatninger og følelser uten frykt for represalier, og på den måten hevde seg selv som informerte aktører. Portugal har for eksempel implementert denne praksisen, noe som viser hvor viktig den er for å styrke unges deltakelse.

Denne samarbeidstilnærmingen fremmer samskaping av nye perspektiver på utdanning, særlig på inkluderende utdanning. Det blir gjort ved å øke den kollektive forståelsen og fremme innovative løsninger, samt verdsette unge mennesker som aktive aktører i forskning og design for å forbedre utdanning.

Praksis med *indirekte tilnærming*

Den indirekte tilnærmingen tar sikte på å styrke de horisontale relasjonene mellom ulike utdanningsaktører, hovedsakelig for å styrke dynamikken mellom fagpersoner og unge, som en indirekte måte å nærme seg deltakernes livsverden på. Flere eksempler illustrerer denne praksisen, blant annet:

1. **uformelle og personlige samtaler**
2. **photovoice** og **kollasjøløvelser**
3. **indirekte intervjuer**

Uformelle og personlige samtaler

Bilde 7 – Uformelle samtaler under et seminar sammen med fylkespolitikere i Norge.

Det er viktig å skape øyeblikk og rom på skolene der barn og unge og fagpersoner kan delta i uformelle samtaler i undervisningstimene, på seminarer eller med enkeltpersoner. Disse interaksjonene åpner for åpen dialog og aktiv lytting, og de skaper et miljø der de unge opplever at de kan dele sine erfaringer i sitt eget tempo. Slike uformelle samtaler (bilde 7) legger til rette for erfaringsutveksling mellom unge og fagpersoner, noe som fremmer gjensidig tillit og forståelse.

Samtidig gir personlige samtaler (bilde 8) individuell støtte til de unge, noe som gjør det mulig for fagpersonene å følge de unges utvikling tett. Disse interaksjonene er viktige for å etablere en balansert relasjon.

Bilde 8 – Personal conversations, in Denmark.

Photovoice og kollasjøløvelser

Andre nyttige metoder for å styrke kontakten og samspillet mellom barn og unge og fagpersoner er **photovoice** og **kollasjøløvelser**. Disse aktivitetene legger til rette for deling av meningsfull informasjon og personlige erfaringer. Hver enkelt får en plattform for å uttrykke seg gjennom visuelle medier i stedet for bare verbal kommunikasjon. Enkeltpersoner oppfordres til å dele historiene sine gjennom bilder eller øyeblikk, noe som fremmer dypere forståelse og empati. I Norge brukte utøverne for eksempel **photovoice** (bilde 9) som et verktøy for indirekte tilnærming til å samle inn data om og med unge mennesker, og i Danmark var verktøyet **kollasjøløvelser** (bilde 10).

Bilde 9 – Photovoice i Norge.

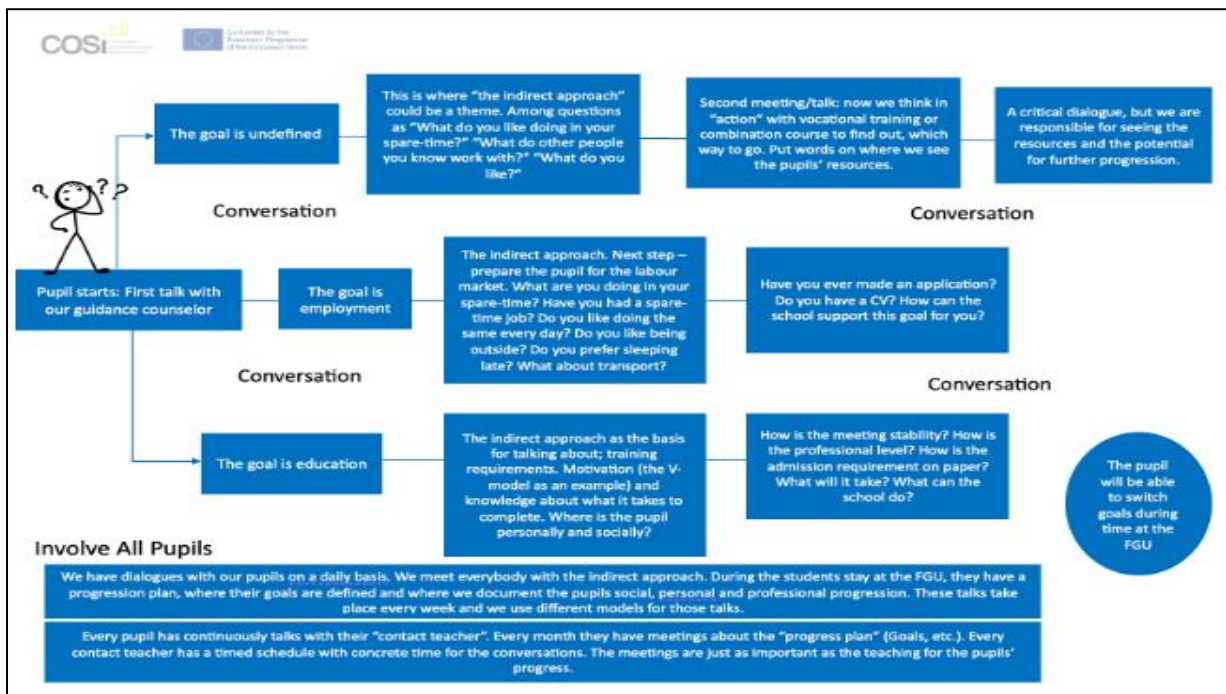

Bilde 10 – Kollasjøløser i Norge.

I begge tilfeller anså fagpersonene verktøyene, og den indirekte tilnærmingen i seg selv, som en verdifull mulighet til å få innsikt i barn og unges liv og preferanser. Dermed kunne de innføre innovativ undervisning i den daglige praksisen. Lærerne ga uttrykk for at de følte seg mer komfortable med å kunne samhandle med de unge, og unngå å risikere å trenge seg inn i deres personlige rom.

Indirekte intervjuer

En annen lovende praksis er å **gjennomføre indirekte intervjuer med elever** med sikte på å få frem elevenes egne historier for bedre å kunne tilpasse opplæringen til deres utdannings- og yrkesplaner. I Danmark har FGU for eksempel brukt tre mulige tilnærminger for å lede samtalen med elevene basert på deres egne historier. Samtalen skal helst være uformell og indirekte, samtidig som at den bidrar til å veilede den unge mot en personlig tilpasset plan. Til dette formålet kan læreren eller veilederen bruke modellens instruksjoner, som er basert på tre mulige tilnærminger for samtalen (utpekt som mål for elevenes løp på FGU: utdanning, arbeid eller udefinert) (bilde 11).

Denne praksisen forbedrer kommunikasjonen mellom fagpersoner og unge. Det gir fagpersoner mulighet til å lære pedagogiske verktøy og metoder, og unge får mulighet til å uttrykke seg.

Bilde 11 – Modell for indirekte tilnærming, fra Danmark.

Praksis med fokus på likeverdskompetanse (EQL)

Likeverdskompetanse (engelsk: Equality Literacy) (EQL) tar utgangspunkt i at mennesker trenger ulike tilnærminger til utdanning for å få en rettferdig sjanse til å lykkes. Noen av metodene som passer godt inn i dette rammeverket, kan fungere som verdifulle og praktiske verktøy for å gi fagpersoner en dypere forståelse av barn og unges livssituasjoner og omstendigheter. Verktøyene kan fungere som både push og pull faktorer for ELET:

1. **tegneøvelser** om barn og unges liv og erfaringer
2. **«Judas-brenning»**, der man reflekterer over livserfaringer og utfordringer
3. **individuelle samtaler** eller **gruppesamtaler** gjennom *sikkhona*-kortmetoden

Tegneøvelser

Tegneøvelser (bilde 12) er et dynamisk verktøy som hjelper barn og unge med å artikulere sine livsfortellinger, inkludert deres utdanningsløp, gjennom visuelle representasjoner som viser ulike faser, personer, omstendigheter og hindringer de har støtt på. De unge får reflektere alene og sammen med medelever og lærere over hvordan tidligere erfaringer har påvirket deres nåværende situasjon og deres akademiske prestasjoner. Øvelsen har også et terapeutisk aspekt ved at man bearbejder disse erfaringene visuelt. Ved å gå i dybden på sine egne veivalg og livserfaringer kan unge bedre forstå konteksten de tidligere befant seg i. For fagpersonene gir denne praksisen uvurderlig innsikt og en dypere forståelse av barn og unges liv og utfordringer og av deres skoleerfaringer med inkludering og ekskludering. Det fremmer empati og ansporer til kritisk refleksjon over hvorvidt dagens pedagogiske praksis er egnet for å ivareta barn og unges ulike behov. Denne innsikten er en verdifull mulighet til å videreutvikle de uformelle samtalen om unges erfaringer med inkludering og ekskludering.

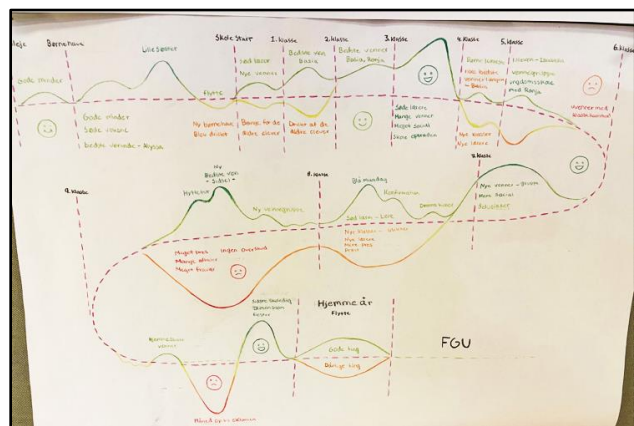

Image 12 – Eksempel på tegneøvelse fra Norge.

«Judas-brenning»

En annen lovende praksis er å tenke nytt om overførbareheten av praksis mellom utdanningskontekster basert på unge menneskers erfaringer og tradisjoner. I Portugal har ESOM for eksempel utviklet en aktivitet kalt «Judas-brenning» (bilde 13), der elevene deler (og kvitter seg med) sin frykt, sine utfordringer, negative erfaringer, usikkerhet og tragiske øyeblikk mens de bygger en dukke som brennes til slutt. Dette er en tradisjonell påskefeiring som E2OM forvandlet til en reflekterende og meningsfull markering.

Bilde 13 – «Judas-brenning» av elever på E2OM i Portugal.

Sikkhona-kortmetoden

En annen lovende praksis er å fremme individuelle samtaler eller gruppesamtaler ved hjelp av **sikkhona-kortmetoden** – en metode for å lette læringsprosessen ved å forbedre mellommenneskelig kommunikasjon og etablering av relasjonelle bånd. Denne metoden ble implementert i Palma de Mallorca i Spania (bilde 14), der utdanningspersonell brukte den sammen med unge innvandrere. Gjennom bilder og direkte og indirekte spørsmål opplevde de unge seg frie til å uttrykke følelser og snakke om erfaringene sine. Denne praksisen gjør at de unge kjenner seg mer komfortable og mindre ubekvemme med å dele historiene sine, fordi de befinner seg i et miljø de er trygge på. Det gjør det mulig for fagpersonene å forbedre den pedagogiske praksisen sin ved å implementere nye metoder.

Bilde 14 – Sikkhona-kort-metoden i Spania, Palma de Mallorca.

Denne praksisen bidrar til bedre relasjoner mellom unge og fagpersoner. Hensikten er å utvikle personlig tilpassede programmer for å støtte de unge og iverksette reflekterte og skreddersydde aktiviteter.

1. Anbefalinger for å oppskalere COSI.ed-praksis

Forskningsresultatene og innsikten de ga, fremhevet behovet for å:

Fremme positive relasjoner: Legg til rette for utvikling av positive relasjoner med og mellom barn og unge mennesker gjennom engasjerende gruppeaktiviteter, samarbeidsprosjekter og felles fritidsaktiviteter. Å styrke mellommenneskelige relasjoner styrker samskapingsprosessen og fremmer et støttende læringsmiljø.

Fremme samarbeid i lokalsamfunnet: Oppmuntre til samarbeid mellom ulike aktører i lokalsamfunnet for å skape strategier som fremmer meningsfull pedagogisk praksis gjennom hele utdannings- og forskningsprosessen.

Engasjere familier og eksterne aktører: Utvid samskapingspraksisen til å omfatte mer enn bare klasserommet ved å involvere unges familier og andre relevante aktører utenfor selve skolemiljøet.

Etablere partnerskap nedenfra og opp (engelsk: bottom-up): Opprett partnerskap mellom skoler og eksterne institusjoner, for eksempel universiteter, i en nedenfra og opp-tilnærming. Bruk eksisterende ressurser til å identifisere felles mål og samarbeide om utdanningsinitiativer, først og fremst når det gjelder felles utforming og implementering av opplæringsprosesser.

Oppmuntre til egenmonitorering: Gi utøvere og fagpersoner mulighet til å bevisstgjøre seg egen praksis og å være fleksible, slik at de kan tilpasse seg ettersom omstendighetene endrer seg. Kontinuerlig refleksjon og justering er avgjørende for effektiv samskapning.

Implementere kompetansegrupper (Collaborative Competence Groups – CCG): Oppmuntre til involvering av barn og unge som medforskere i ulike prosesser og som et viktig bidrag til å revurdere akademias roller i arbeidet med barn og unge i sårbare livssituasjoner og kontekster.

Forbedre tilgangen til pedagogiske verktøykasser: Gi skolepersonalet (lærere, miljøarbeidere, helsesykepleiere, psykologer og liknende) mer kompetanse og støtte i det daglige arbeidet med barn og unge.

Revidere læreplaner og pedagogiske rammeverk for både grunntidning og videreutdanning av lærere ved å styrke personalets kompetanse, særlig når det gjelder mellommenneskelige ferdigheter og kommunikasjonsferdigheter, samtidig som man prioriterer karriererådgivning og veiledningstjenester.

Skape trygge og innbydende miljøer: Oppmuntre til naturlige og uformelle samtaler ved å bruke den indirekte tilnærmingen.

Forbedre kommunikasjonskanalene og tilknytningen mellom fagpersoner og barn og unge gjennom utvidede aktiviteter og ressurser som fremmer dialog.

Utvikle individualiserte støtteprogrammer for barn og unge som trenger ekstra hjelp, og skreddersy tiltakene til deres spesifikke behov.

Utvide utvalget av fritidsaktiviteter som er tilgjengelige for barn og unge, slik at de kan utforske og utvikle sine interesser og lidenskaper.

Iverksette forebyggende og kompenserende tiltak: Forbedre det offentlige og utdanningssystemenes respons på ELET ved å vurdere og evaluere risikoen for utestenging fra utdanning blant barn og unge mennesker, slik at man kan iverksette proaktive tiltak for å håndtere potensielle utfordringer.